

W.D. Gelezen 5/4/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

motie Idsinga/van Eijk inzake het woonplaatsonderzoek

Datum

31 maart 2025

Notanummer

2025-000092120

Bijlagen

1. Kamerbrief
2. Evaluatie
3. Werkinstructie
Woonplaatsonderzoeken
4. Beslisnota
2024-0000440485

Aanleiding

De aangenomen motie van de leden Idsinga (NSC) en van Eijk (VVD) strekt tot een evaluatie naar de doelstelling, de huidige regelgeving en de handavings- en uitvoeringspraktijk rondom de vaststelling van de fiscale woonplaats en waar nodig eventuele verbetervoorstellen voor te doen.¹ Met de bij deze Kamerbrief gevoegde evaluatie wordt uitvoering gegeven aan deze motie.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief naar de Tweede Kamer (bijlage 1), de evaluatie (bijlage 2) en de werkinstructie (bijlage 3)? Zo ja, dan kunt u de Kamerbrief ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota (bijlage 4) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Akkoord
Akkoord.

Kernpunten

- De aangenomen motie is ingediend tijdens het dertigledendebat over een extra belasting voor extreem rijken op 4 april 2024.
- De motie verzoekt om een evaluatie te doen naar de doelstellingen, de huidige regelgeving, de handavings- en uitvoeringspraktijk rondom de vaststelling van fiscale woonplaats, en waar nodig voorstellen ter verbetering te presenteren.
- Ter uitvoering van de motie zijn gesprekken gevoerd met diverse uitvoeringsdirecties binnen de Belastingdienst, namelijk Directie Particulieren, Midden- en Kleinbedrijf en Grote Ondernemingen.
- Tijdens de evaluatie is geconstateerd dat de doelstelling en wet- en regelgeving voor het vaststellen van de fiscale woonplaats niet direct aanpassing behoeven. Er zijn wel twee aandachtspunten in de handavings- en uitvoeringspraktijk aan het licht gekomen, namelijk de situatie waarbij een belanghebbende niet meewerkt aan een informatieverzoek, en daarbij in het bijzonder de werking van de informatiebeschikking en de uniformiteit inzake de uitvoering van woonplaatsonderzoeken (zie onder 'toelichting').

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 25 087, nr. 338.

- De kamerbrief gaat in op de evaluatie, de aandachtspunten en de mogelijke oplossingsrichtingen.
- U heeft afgelopen december de Tweede Kamer geïnformeerd² over de vormgeving van een eventuele trailing tax.
- Omdat woonplaatsonderzoeken en een trailing tax zien op verschillende situaties en om misverstanden te voorkomen, is ervoor gekozen deze onderzoeken gescheiden te houden en de trailing tax ook niet te benoemen in de evaluatie en Kamerbrief.

Toelichting

Het woonplaatsonderzoek

Bij een woonplaatsonderzoek wordt onderzocht of iemand nog voldoende (sterke) banden met Nederland heeft om te kunnen spreken van binnenlandse belastingplicht. Personen blijven dan in Nederland belastingplichtig omdat zij nog voldoende (sterke) banden met Nederland hebben.

Aandachtspunten uit evaluatie

Uit de evaluatie blijkt dat het soms niet of zeer beperkt meewerken van belanghebbenden aan een informatieverzoek van de inspecteur het voornaamste aandachtspunt is. Hierbij wordt ook verwezen naar de werking van de informatiebeschikking. De informatiebeschikking kan worden vastgesteld als verzochte fiscaal relevante informatie door de belastingplichtige niet wordt verstrekt. Tegen de informatiebeschikking staat bezwaar en beroep open. Dit kan leiden tot langdurige procedures. U hebt recent ingestemd met het in preconsultatie brengen van een beleidsdocument met oplossingsrichtingen voor de informatiebeschikking.

Verder wordt in de evaluatie geconstateerd dat een uniforme werkwijze bij woonplaatsonderzoeken tot op zekere hoogte ontbreekt. De herijkte werkinstructie woonplaatsonderzoeken van de Belastingdienst die sinds dit jaar wordt gehanteerd, wordt aangehaald om dit aandachtspunt op te lossen. Bij een woonplaatsonderzoek kan het nieuw opgerichte expertisecentrum woonplaatsonderzoeken om een niet-bindend advies gevraagd worden.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- Tijdens het dertigledendebat zijn meer moties over de belastingheffing van zeer vermogende personen aangenomen. U heeft afgelopen december de Tweede Kamer hierover geïnformeerd. In die Kamerbrief is met name aandacht besteed aan de vormgeving van een eventuele trailing tax. Hoewel woonplaatsonderzoeken en een trailing tax beide raken aan de discussie over fiscaal gedreven migraties door zeer vermogende personen, zien zij op verschillende situaties. Daarom wordt in deze evaluatie niet ingegaan op de trailing tax. Op een later moment zal de Kamer nader geïnformeerd worden over een eventuele trailing tax.
- Op 16 december jl. bent u op werkbezoek geweest bij de Belastingdienst. Een van de presentaties betrof de knelpunten die de Belastingdienst ervaart bij de bepaling van de fiscale woonplaats van emigrerende personen om te kunnen bepalen of ze nog onder de binnenlandse belastingplicht vallen.

² Kamerstukken II, 2024/25, 25 087, nr. 342.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Handwritten signature and date: 16-9-24

TER BESLISSING

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota inzake motie evaluatie vaststelling fiscale woonplaats

Datum
16 september 2024

Notanummer
2024-0000440485

Bijlagen
1. Concept Kamerbrief
2. Bijlage bij concept Kamerbrief

Aanleiding

Deze nota ziet op het informeren van de Kamer over de voortgang van de uitvoering van de motie Idsinga/Van Eijk inzake de evaluatie van de regelgeving en de handhavings- en uitvoeringspraktijk rondom de vaststelling van de fiscale woonplaats.¹ Verder wordt met de motie verzocht waar nodig voorstellen ter verbetering te presenteren en de Kamer hierover vóór Prinsjesdag 2024 te informeren. Met deze nota wordt u gevraagd te beslissen op welke wijze u de Kamer voor Prinsjesdag 2024 wenst te informeren over de voortgang van de gevraagde evaluatie van het woonplaatsonderzoek.

Beslispunten

- U kunt kiezen uit twee routes om de Kamer te informeren over de huidige stand van de evaluatie.
Route 1: Een korte update over het feit dat het onderzoek nog loopt en dat de resultaten voor het kerstreces worden gedeeld. Deze korte update zal zo spoedig mogelijk worden opgenomen in een andere Kamerbrief (inzake de fiscale agenda), die naar verwachting kort na Prinsjesdag zal worden verstuurd.
Route 2: Een eigen Kamerbrief over de huidige opbrengsten en met het eerste deel van de evaluatie als bijlage. Deze stukken zijn voorbereid en zitten bij deze nota.
- Advies: U wordt geadviseerd voor route 1 te kiezen. Indien u de voorkeur geeft aan route 2 en akkoord gaat met de inhoud van de daartoe opgestelde stukken, adviseren wij u de Kamerbrief te ondertekenen zodat deze nog vóór Prinsjesdag wordt gestuurd.
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De eerste resultaten van de evaluatie geven een algemeen beeld van wet- en regelgeving die relevant is voor de vaststelling van de fiscale woonplaats alsmede een algemeen inzicht in de

¹ Kamerstukken II 2023/24, 25 087, nr. 338.

handhavings- en uitvoeringspraktijk inzake woonplaatsonderzoeken.

- Binnenkort verschijnt een werkinstructie over hoe om te gaan met woonplaatsonderzoeken. De instructie draagt bij aan meer uniformiteit in de aanpak van deze onderzoeken. Voorts wordt een expertisecentrum binnen de Belastingdienst ingericht dat verplicht onafhankelijk en zwaarwegend (niet bindend) adviseert tijdens verschillende mijlpalen in het onderzoek. Daarnaast geeft het expertisecentrum de Belastingdienst centraal inzicht en overzicht van alle lopende woonplaatsonderzoeken.
- Het in de evaluatie opgenomen algemene beeld van de handhavings- en uitvoeringspraktijk betreft onder andere een schets van de huidige wet- en regelgeving, de mogelijke aanleidingen om een woonplaatsonderzoek te starten en de beschikbare cijfers over (lopende) woonplaatsonderzoeken. De evaluatie betreft de tussenstand van het lopende onderzoek. Deze evaluatie wordt als bijlage gevoegd bij de kamerbrief.
- Met betrekking tot eventueel bestaande knelpunten bij woonplaatsonderzoeken en eventueel benodigde (wets)voorstellen wordt het onderzoek voortgezet. Wij streven ernaar om vóór het kerstreces de Tweede Kamer opnieuw te berichten.

Politiek bestuurlijke context

De gewijzigde motie Idsinga/Van Eijk d.d. 4 april 2024 verzoekt de regering vóór Prinsjesdag 2024 te informeren over de uitvoering van de verzochte evaluatie van het woonplaatsonderzoek.

Communicatie

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.